

ОГЛЯД ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ І ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Липнєве оновлення

2 вересня, 2022

ОГЛЯД ВИПУСКУ

Станом на кінець липня, доступність продовольства в Україні продовжує покращуватися, після із значного погіршення у червні та позитивних змін на початку місяця. Ціни на овочі нового врожаю продовжують знижуватися. Суттєве зниження цін на картоплю призвело до загального зниження ціни «кошика товарів», що подешевшав у всіх областях, окрім Херсонської.

	ІДП	Ціни
21.02	0%	0%
22.04	-37.9%	+5.8%
13.05	-37.0%	+4.4%
27.05	-38.5%	+7%
17.06	-40.5%	+10.6%
01.07	-47.6%	+25.7%
15.07	-44.9%	+19.41%
29.07	-42.6%	+14.5%

¹ Огляд продовольчої безпеки та політики в Україні. Передмова до серії та Методологія. <https://kse.ua/wp-content/uploads/2022/07/Peredmova-do-serii---ta-metodologiya.pdf>

ІНДЕКС ДОСТУПНОСТІ ПРОДОВОЛЬСТВА

↑ 4.3% PORIVNYANO Z PERSHOJU POLOVINIUJU LIPNIA

Індекс Доступності Продовольства (ІДП) розраховується як співвідношення середньої заробітної плати до ціни продовольчого кошика (див. методологію на нашій інтернет-сторінці).¹

До вторгнення ІДП становив 12.4. Тобто людина з середньою заробітною платою могла придбати кількість продуктових кошиків еквівалентну запасу на 12.4 місяців. Станом на 29 липня, індекс знизився до 7.15, що на 42.6% менше довоєнного значення, на 6.6% нижче, ніж у травні, та на 9.7% вище, ніж у першій половині липня. Наші розрахунки показують, що незважаючи на значне падіння у другій половині червня, ІДП зростав протягом липня. Це означає, що людина з середнім доходом у середині липня могла купити на 9.7% більше продуктів харчування, ніж у червні.

Основна причина для зниження ІДП - це зниження середньої ціни продовольчого кошика². Станом на 25

² Сформований кошик продовольчих товарів відрізняється від споживчого кошику, який використовує Державна Служба Статистики України для вимірювання інфляції продуктів харчування. Кошик, складений для нашого аналізу, включає тільки 21 позицію базових продуктів харчування, а не весь споживчий

– 29 липня, ціна продовольчого кошика на 4.1% нижча, ніж у середині липня. Основною причиною цього є продовження зниження цін на овочі внаслідок надходження нового врожаю картоплі, буряку, моркви та цибулі до магазинів.

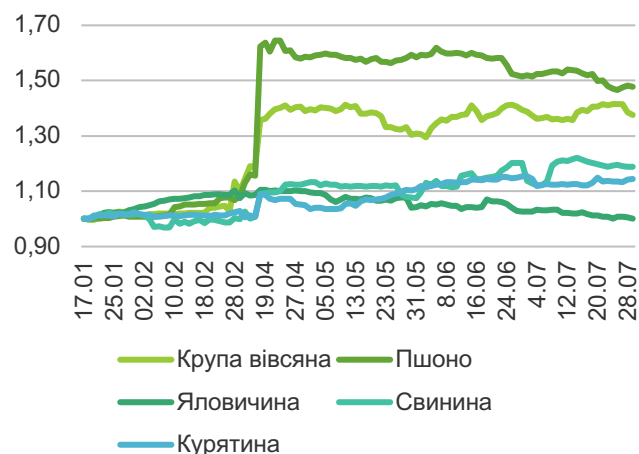
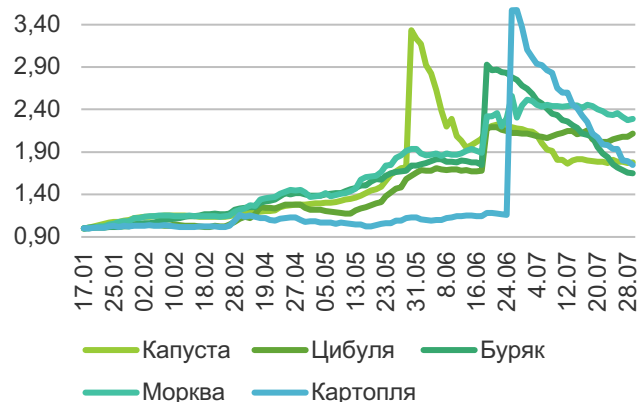
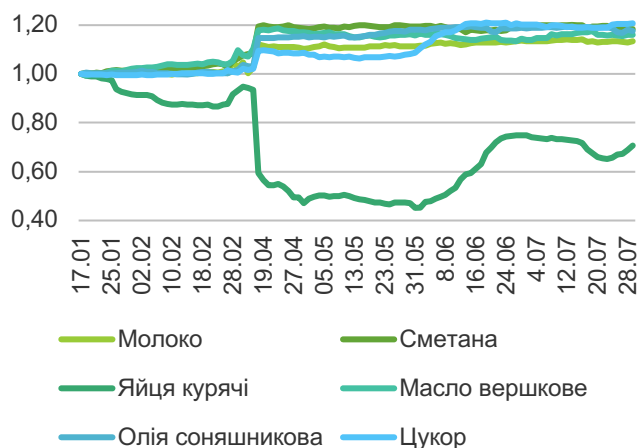
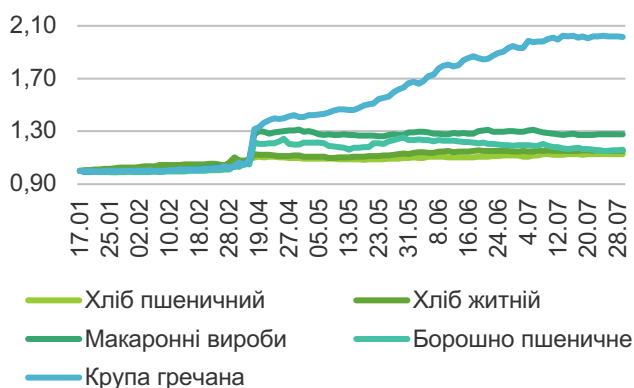
Ціна продовольчого кошика знизилася у кожній області країни, окрім Херсонської, в якій вона зазнала зростання на 1.6%. Найсуттєвіше здешевлення кошика спостерігається в Житомирській (-7.4%), Івано-Франківській (-5.0%), Київській (-6.1%), Львівській (-5.4%) та Тернопільській (-5.4%) областях. Відсутня інформація щодо двох частково окупованих армією РФ областей – Донецької та Луганської.

ВНУТРІШНІ ЦІНИ ↓ КАРТОПЛЯ ТА БУРЯК

Станом на 25-29 липня, порівняно з 11-15 липня, найпомітніше знизилися ціни на картоплю (-25.7%), буряк (-23.4%), курячі яйця (-6.5%), моркву (-5.0%), цибулю (-2.5%) та пшоно (-3.8%). На національному рівні за цей період подорожчали такі продукти, як вівсянка (+2.2%), курятина (+1.2%) та цукор (+1.1%). Істотної зміни цін на інші категорії товарів не спостерігалось.

Основною причиною значного падіння цін на овочі є сезонність. Ціни на овочі значно зросли у червні через початок збору нового врожаю. На початку липня, з розширенням обсягу надходжень овочів нового врожаю ціни на них почали падати. Дана тенденція зберіглася і в другій половині липня.

Індекси змін середньодобових цін (у порівнянні до 17 січня) в Україні представлені на графіках нижче.

Примітка: вертикальна вісь позначає індекс зміни середньодобових цін (з базовою датою 17 січня) в Україні. Джерело: власні розрахунки, засновані на даних Державної Служби Статистики України

кошик. Як наслідок, наші результати можуть відрізнятися від оцінок зміни цін, що здійснює ДССУ.

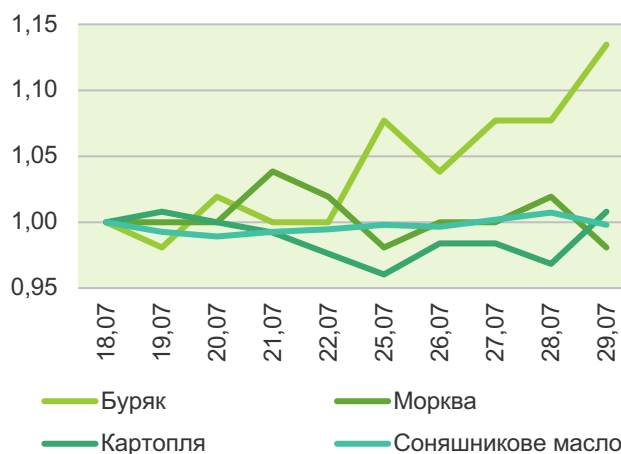
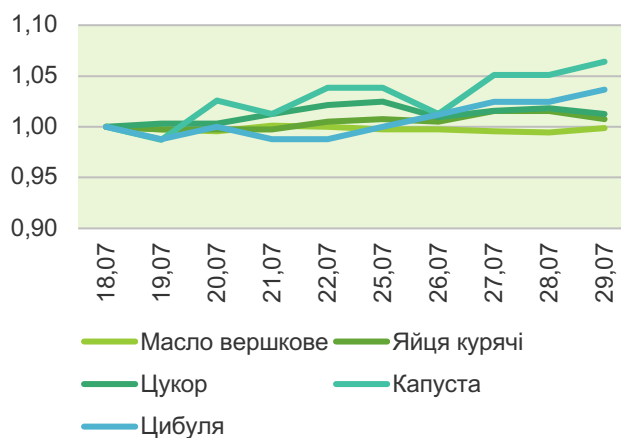
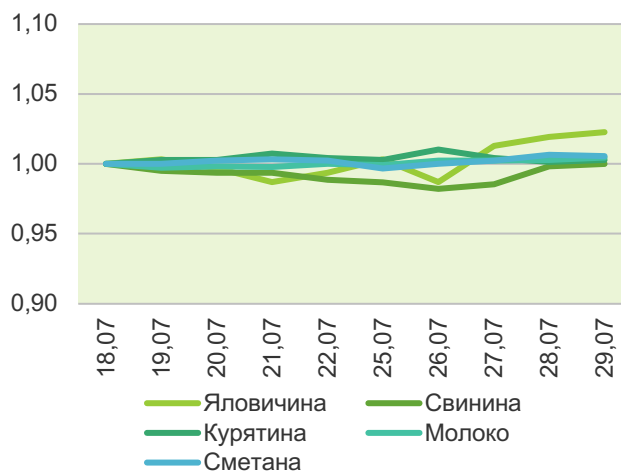
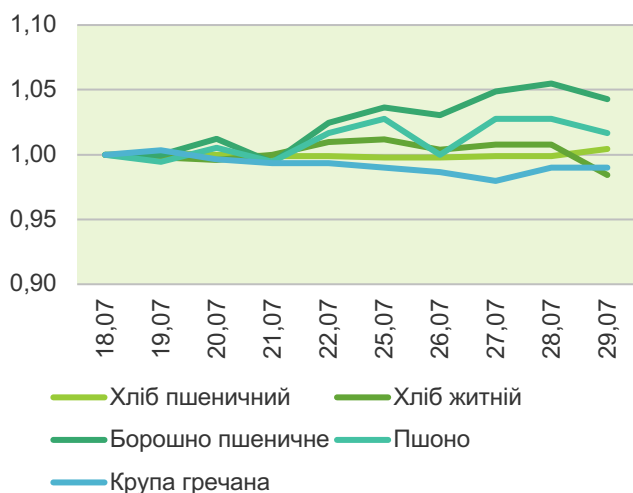

НАЯВНІСТЬ ПРОДОВОЛЬСТВА

Окрім цін на продовольство, ми відслідковуємо ситуацією з його фізичною наявністю. Ми вимірюємо зміни в доступному асортименті регулярно розраховуючи середнє значення кількості наявних товарів в кожній з категорій продовольства. Спостереження за цим показником дозволяє оцінювати зміну в фізичній наявності різних груп продовольчих товарів у країні.

Станом на 29 липня, порівняно з 18 липня, помітне збільшення асортименту продуктів харчування спостерігалось у Черкасах (+2.0%), Луцьку (+2.5%), Ужгороді (+2.2%), Одесі (+2.9%) та Полтаві (+3.3%). В інших містах протягом 18-29 липня значних змін не відбувалося. Відсутня інформація для Донецької, Луганської та Херсонської областей.

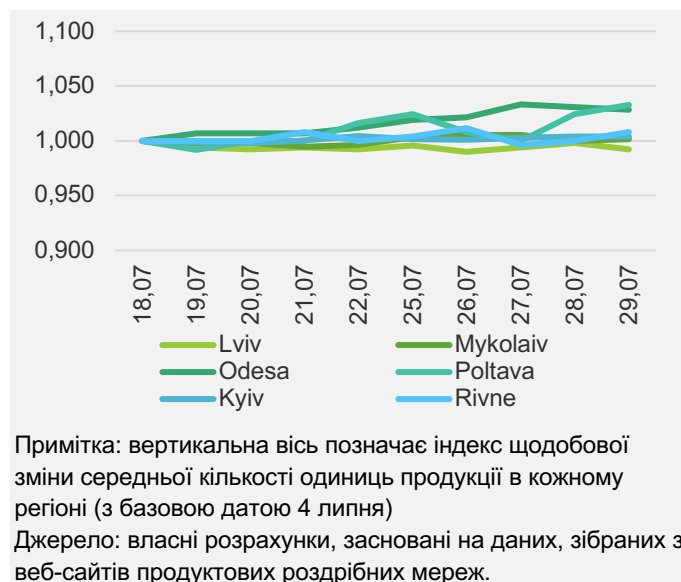
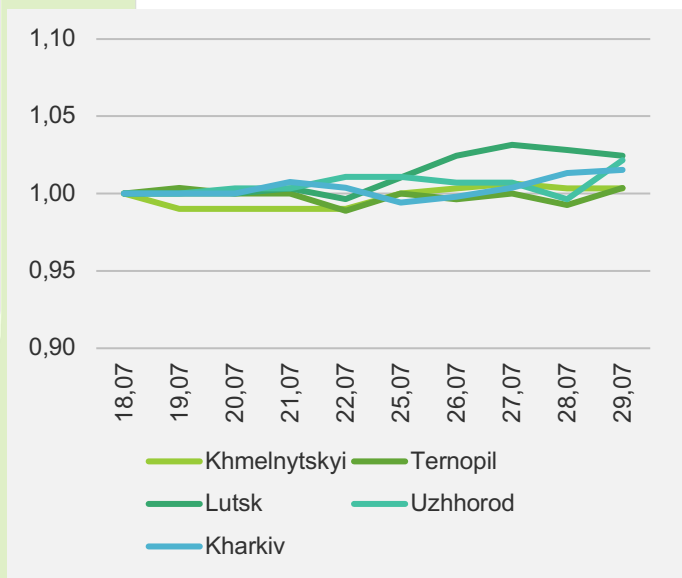
Станом на 29 липня, порівняно з 18 липня, помітно збільшився асортимент буряка (+13.5%), цибулі (+3.7%) та пшеничного борошна (+4.3%). Основною причиною тенденції є надходження нового урожаю буряка та цибулі. З іншого боку, кількість позицій, наявних на полицях магазинів, житнього та житньо-пшеничного хліба зменшилася на 1.6%, а гречаної крупи – на 1.0%. Значних змін для інших категорій товарів не спостерігалось. На графіках нижче продемонстровано щоденні зміни кількості асортименту товарів, доступних в Україні.

Примітка: вертикальна вісь позначає індекс щодобової зміни кількості одиниць продукції наявної в кожній категорії товарів в усіх розглянутих торгових мережах (з базовою датою 18 липня)

Джерело: власні розрахунки, засновані на даних, зібраних з веб-сайтів продуктових роздрібних мереж.

Відповідні автори несуть відповідальність за зміст своїх публікацій.

Думки, висловлені в публікації, не обов'язково відображають позицію усіх залучених сторін.

Автори:

Марія Богонос, Григорій Стольнікович та Роман Нейтер.

Центр досліджень продовольства та землекористування KSE
agrifood@kse.org.ua
kse.ua

Подяка:

Цей проект підтримується Продовольчою та сільськогосподарською організацією Об'єднаних Націй, Світовим Банком та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку